

Ziemas kviešu stiebru pamatnes slimību ierosinātāji



Biruta Bankina, Gunita Bimšteine, Ingrīda Neusa-Luca, Jānis Kaņeps, Ance Roga, Dāvids Fridmanis

Pētījumu mērķis: noskaidrot nozīmīgākos stiebra pamatnes slimību ierosinātājus ziemas kviešu sējumos.

Izmēģinājums iekārtots Lauksaimniecības fakultātes mācību un pētījumu saimniecībā "Pēterlauki" 2009. gadā. Pētījumā analizēti dati, kas iegūti laikā no 2012. gada līdz 2019. gadam (izņemot 2014. gadu, kad bija iesēti vasaras kvieši).

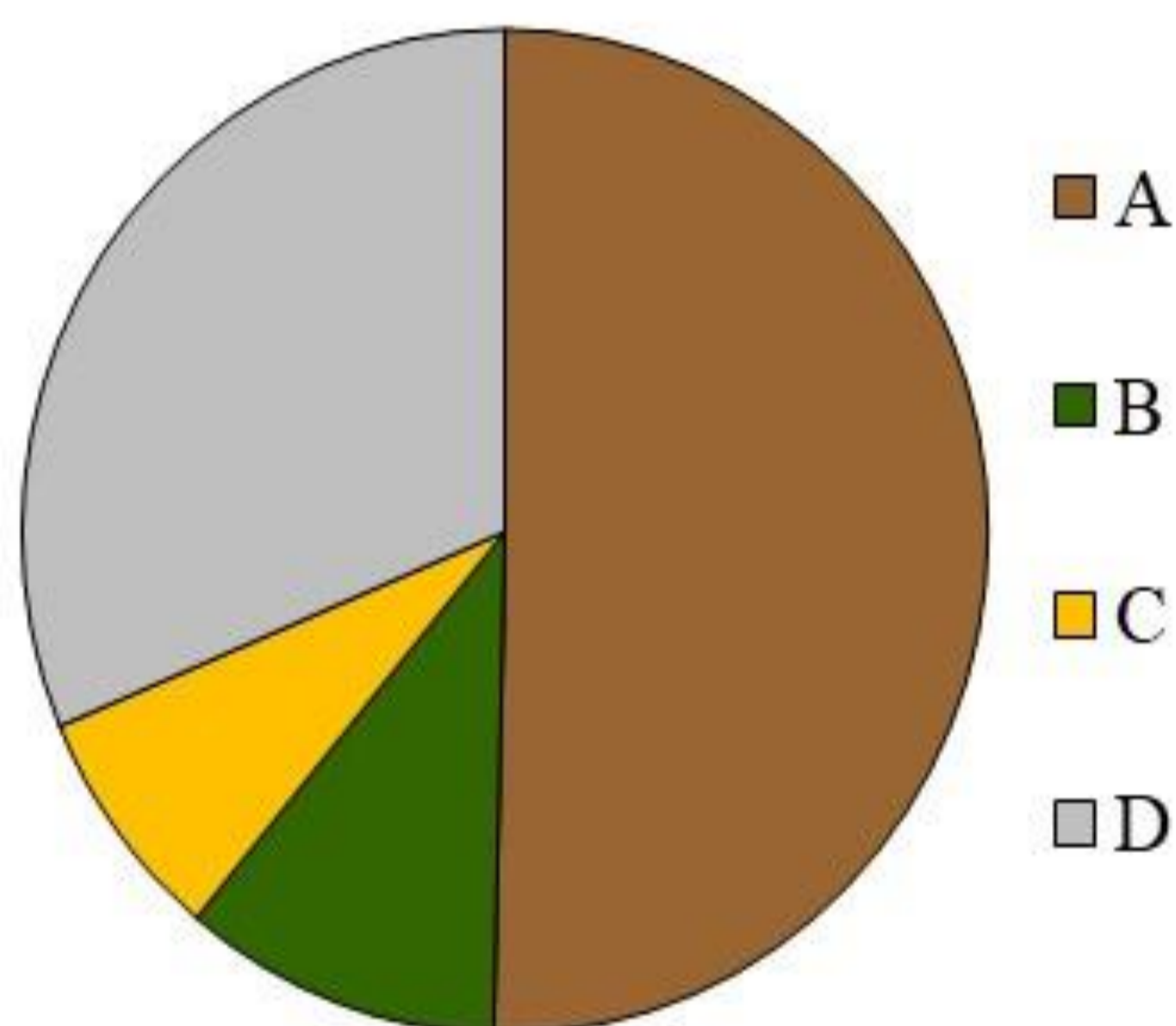
No stiebriem ar redzamām slimības pazīmēm iegūtas sēņu tīrkultūras (izolāti) un identificēti patogēni līdz ģints vai sugas līmenim, izmantojot mikoloģiskās un molekulāri ģenētiskās metodes.

Pavisam pētījumu laikā iegūti un identificēti 12 154 izolāti no 25 sēņu ģintīm.

Inficētajos stiebrs atrastas sēnes, kuru ekoloģiskās nišas ir atšķirīgas – ne tikai augu patogēni, bet arī potenciālie endofīti un saprotrofi.

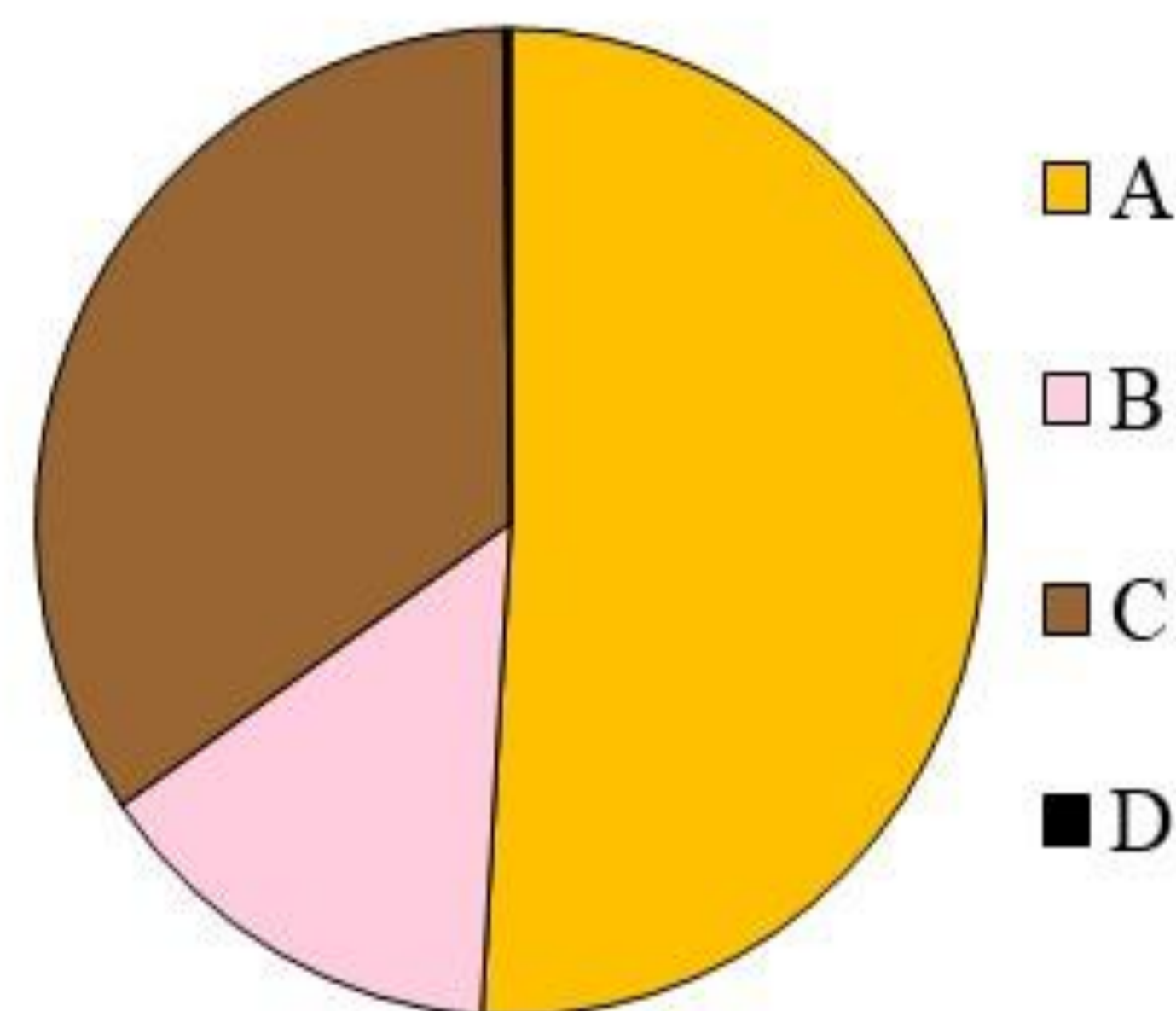


Sēņu īpatsvars (%) no atšķirīgām ekoloģiskajām nišām



A – stiebra pamatnes slimību ierosinātāji;
B – lapu slimību ierosinātāji;
C – saprotrofi;
D – nejaušas sēnes un sēnes, kuru ekoloģiskā niša nav zināma.

Stiebra pamatnes slimību ierosinātāju īpatsvars, %



A – *Fusarium* spp.;
B – *Microdochium* spp.;
C – *Oculimacula* spp.;
D – citi stiebra pamatnes puves ierosinātāji.

Nozīmīgākās *Fusarium* sugas: *F. avenaceum* (32%), *F. culmorum* (23%) un *F. tricinctum* (11%); pārējās – *F. graminearum*, *F. acuminatum*, *F. sporotrichioides* un *F. equiseti* – atrastas retāk.

Fusarium spp. izplatību veicināja sausi un silti pavasari un vasaras, bet *Oculimacula* spp. dominēja vēsākos un mitrākos gados, taču patogēnu izplatību nosaka arī citi, ne vienmēr nosakāmi faktori.

Pētījums veikts projekta «Minimālās augsnes apstrādes ietekme uz augsnes auglības saglabāšanu, kaitīgo organismu attīstību un izplatību, ražu un tās kalitāti bezmaiņas sējumos» ietvaros.



LF

Zinātniski praktiskā konference "Līdzsvarota lauksaimniecība 2021"
Eiropas zaļais kurss, 25. un 26. februārī, 2021, Jelgava

